

Mottagare
Socialnämnden

Revisionsrapport - Granskning av regionens arbete med miljömål

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att lämna socialförvaltningens tjänsteskrivelse som svar till revisorerna.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av Region Gotlands förtroendevalda revisorer genomfört en granskning regionens arbete med miljömässiga målsättningar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen har varit att kartlägga hur regionen arbetar med att genomföra de nationella och regionala miljömålen.

Utifrån granskningens bedömningar och slutsatser rekommenderar KPMG regionstyrelsen och i tillämpliga fall granskade nämnder att:

- Tydliggöra nämndernas uppdrag inom området
- Ge nämnderna i uppdrag att ta fram handlingsplaner med aktiviteter för miljöarbetet
- Tillse att nämnderna får tillräcklig vägledning och stöd i framtagandet av handlingsplaner
- Överväga att ta fram formella samverkansöverenskommelser mellan regionens verksamheter inom ramen för det kommande hållbarhetsprogrammet
- Tillse att det finns system för uppföljning av mål och aktiviteter kopplat till miljömål
- Säkerställa att de resultat som framkommer av uppföljningen analyseras och utvärderas
- Överväga att följa upp eventuella riskområden kopplat till miljön inom ramen för den interna kontrollen

KPMG har i rapporten i avsnitt 4.3.1.5 *Socialnämnden* skrivit följande:

Socialförvaltningen bistår socialnämnden i dess uppdrag och ansvarar för socialtjänst, äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade.

Socialförvaltningen ansvarar även för kommunal hälso- och sjukvård. Av förvaltningens verksamhetsplan 2023/18 framgår att förvaltningen har prioriterade aktiviteter inom ett av de ekologiska hållbarhetsmålen (mål 7):

- Fortsatt arbete med miljöfrågor genom att bidra till minskad användning av engångsartiklar, hållbara transporter och miljömedvetna val i vardagen.
- Fortsätta arbeta mot ett mer digitalt arbetssätt, som leder till fortsatt minskat resande

Socialförvaltningen har tagit fram en handlingsplan för miljöarbete. Handlingsplanen utgår ifrån Region Gotlands miljöprogram som antogs av regionfullmäktige 2015, och som sträckte sig till 2020. Handlingsplanen reviderades 2021. Av förvaltningens handlingsplan framgår att planen kan komma att revideras med anledning av nytt program. I förvaltningens handlingsplan framgår ett antal aktiviteter, åtgärder och nyckeltal. Exempel på aktiviteter är att inventera plastanvändning samt att byta ut engångsprodukter mot flergångsprodukter i tillämpliga fall.

Socialförvaltningens svar på granskningen:

Utifrån de rekommendationer som är framtagna av KPMG så anser socialförvaltningen att rekommendationerna i huvudsak avser styrningen på regionövergripande nivå. Det finns dock en rekommendation som berör nämndernas arbete:

- Ge nämnderna i uppdrag att ta fram handlingsplaner med aktiviteter för miljöarbetet

Socialförvaltningen har enligt KPMG:s granskning en framtagen handlingsplan med aktiviteter för miljöarbete men de utgår ifrån Region Gotlands miljöprogram som antogs av regionfullmäktige 2015, och som sträckte sig till 2020. Socialförvaltningen valde 2021 att fortsatt förhålla sig till det miljöprogrammet i avvaktan på att ett nytt program skulle tas fram.

I rapporten beskriver KPMG att Region Gotland har en regional utvecklingsstrategi på regionövergripande nivå. RUS:en med tillhörande genomförandeprogram som sätter grunden för hur regionen ska arbeta strategiskt med miljömålen på en övergripande nivå i samverkan med andra. RUS:en är även en central utgångspunkt för styrningen av Region Gotlands nämnder och bolag. Samtliga nämnder med tillhörande förvaltningar ska därmed arbeta i linje med strategin

I rapporten beskriver även KPMG att det i dagsläget saknas ett aktuellt program för regionens interna arbete med miljömålen, då regionen befinner sig en övergångsperiod mellan det tidigare miljöprogrammet och kommande hållbarhetsprogram. KPMG skriver vidare att de bedömer att det inför kommande program är av vikt att regionstyrelsen tydliggör sin förväntan på vad nämnder och förvaltningar ska leverera inom detta område. KPMG bedömer även att det är av vikt att regionens interna miljömål sedan konkretiseras i handlingsplaner och särskilda aktiviteter på verksamhetsnivå, likväl att det skapas ett system för att följa upp handlingsplanerna.

Socialförvaltningen anser, liksom det även står i rapporten, att det inte tillräckligt tydligt framkommit att det är genomförandeprogrammet som utgör styrningen för miljömålen. I avvaktan på ett kommande hållbarhetsprogram har därför socialförvaltningen valt att fortsätta förhålla sig till det tidigare miljöprogrammet. Socialförvaltningen står bakom KPMG:s bedömning att det inför kommande program är av vikt att regionstyrelsen tydliggör sin förväntan på vad nämnder och förvaltningar ska leverera inom detta område.

Med hjälp av övriga rekommendationer som KPMG har lämnat så kommer denna styrning bli tydligare vilket i sin tur medför att socialförvaltningen kommer att justera sin handlingsplan så att den bättre överensstämmer med övergripande mål.

Följande rekommendationer som KPMG har lämnat anser socialförvaltningen behöver hanteras regionövergripande:

- Tydliggöra nämndernas uppdrag inom området
- Tillse att nämnderna får tillräcklig vägledning och stöd i framtagandet av handlingsplaner
- Överväga att ta fram formella samverkansöverenskommelser mellan regionens verksamheter inom ramen för det kommande hållbarhetsprogrammet
- Tillse att det finns system för uppföljning av mål och aktiviteter kopplat till miljömål
- Säkerställa att de resultat som framkommer av uppföljningen analyseras och utvärderas
- Överväga att följa upp eventuella riskområden kopplat till miljön inom ramen för den interna kontrollen

Socialförvaltningen ser positivt på de rekommendationer som lämnas av KPMG och ser att de kommer att bidra till den styrning och tydlighet som krävs för att socialförvaltningen skall kunna arbeta på ett systematiskt sätt mot miljömålen.

Bedömning

Socialförvaltningen ser positivt på de rekommendationer som KPMG har lämnat i granskningsrapporten. Socialförvaltningen anser att i huvudsak är rekommendationerna regionövergripande och avser styrning och uppföljning varför de bör hållas samman av regionstyrelseförvaltningen.

Socialförvaltningens handlingsplan för miljöarbete kommer även att revideras utifrån de förtydliganden som förväntas komma ifrån regionstyrelseförvaltningen utifrån KPMG:s rekommendationer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023/288 socialförvaltningen daterad 2023-06-21

Revisionsrapport Granskning av regionens arbete med miljömål, KPMG, 2023-06-15

Missiv Granskning av regionens arbete med miljömål, Revisorerna, 2023-06-15

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Kristina Pajuäär, administrativ chef SOF
Barbro Hejdenberg Ronsten, Ordförande revisorerna
Registrator RS